

KARTIČKA SLOBODY OD DR. KRAJNÍKOVEJ

Milí priatelia, na základe množstva vašich telefonátov, listov, podnetov a až zúfalých denno-denných prípadov som vám spracovala **rýchlu prvú pomoc – kartičku slobody.**

Vaša Adriana Krajníková:

A) O PREDLOŽENÍ OBČIANSKEHO PREUKAZU POLICAJTOVI

Policajt môže vyzvať osobu na preukázanie jej totožnosti iba vtedy, ak jej oznámi dôvod tejto kontroly, t.j. slovným a paragrafovým znením zákona označí skutok – trestný čin, alebo priestupok, ktorého sa mala osoba dopustiť, alebo iný dôvod podľa § 2 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbere. Ak to policajt neurobí, nepožíva status verejného činiteľa a nikto nemá povinnosť jeho výzve vyhovieť.

Preukázanie totožnosti osoby predstavuje zásah do základných práv na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia (čl. 16 ods. 1 Ústavy, tiež čl. 8 Európskeho dohovoru) a do práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 Ústavy).

Policajt je oprávnený vyzvať osobu na preukázanie jej totožnosti iba po splnení zákonných podmienok, konkrétne **§ 2 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z.** Následne podľa § 18 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z. môže „vyzvať osobu, aby preukázala svoju totožnosť dokladom totožnosti“, a v š a k iba vtedy „**ak je to potrebné na plnenie úloh podľa tohto zákona**“. Dôvody plnených úloh sú označené v citovanom ustanovení § 2 ods. 1. To znamená, že policajt musí slovom a paragrafom označiť **dôvod** – v danom prípade konkrétny trestný čin alebo priestupok, ktorého sa mala kontrolovaná osoba dopustiť. Až po tomto má právomoc vyzvať osobu na preukázanie jej totožnosti.

Uvedený postup odôvodňovania konania verejného činiteľa, v danom prípade policajta, sa nazýva **materiálny princíp právneho štátu**. Postup policajta spočívajúci iba v strohej výzve na preukázanie totožnosti, bez označenia dôvodu podľa § 2 ods. 1 cit. zákona, je formálnym princípom a ten je znakom **totalitného a fašistického štátu**.

Povinnosť materiálneho odôvodnenia vykonania služobného zákroku preukázania totožnosti, ale aj každého služobného zákroku policajta vyplýva z požiadavky transparentnosti výkonu štátnej moci, resp. princípu **verejnej kontrolovateľnosti výkonu štátnej moci občanmi**, od ktorých táto moc pochádza (čl. 2 ods. 1 Ústavy). Ústavný súd SR v tejto súvislosti zdôrazňuje, že tento princíp považuje za integrálnu súčasť generálneho princípu demokratického a právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy

(Uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 24. októbra 2012, sp. zn. PL. ÚS 4/2012, totožná právna otázka, druhá a tretia veta bodu 47).

V prípade, že policajt nekoná v súlade s § 18 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z. a neoznačí plnenú úlohu podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona, s poukazom na čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, 3 Ústavy SR, nepožíva status verejného činiteľa (ale ho zneužíva) a nikto nie je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz alebo požiadavku policajta, ktorá nemá oporu v zákone. Voči osobe, ktorá ignoruje takéto nezákonne pokyny bez materiálnych dôvodov, nie je možné vyvodiť trestnoprávnu ani priestupkovú zodpovednosť. Nie je to možné v právnom štáte, avšak v totalitnom štáte sú voči takejto osobe použité donucovacie prostriedky, násilím je odvedená na policajnú stanicu a vyvodzuje sa voči nej trestná alebo priestupková zodpovednosť.

De iure a de facto je trestnoprávna zodpovednosť na strane policajta, ktorý v takomto prípade zneužíva funkciu verejného činiteľa a preveruje osoby bez zdôvodnenia potreby na plnenie úloh podľa citovaného zákona.

Za účelom predvedenia osoby na zistenie totožnosti navyše nie je možné použiť putá (§ 52 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z.).

Pozn.: Poučte policajta, že môže odmietnuť nezákonný zákrok a nebude za to postihnutý, pretože je povinný sa riadiť iba Ústavou a zákonmi.

B) VŠEOBECNE O NEPLATNOSTI UZNESENÍ VLÁDY „COVID-19“

Uznesenie vlády nie je všeobecne záväzným právnym predpisom. Je (interným) aktom vlády na úseku činnosti štátnej správy a smerom dovnútra štátnej správy (§ 1aa Zák. č. 575/2001 Z.z.), nie však do exteriéru voči spoločnosti (občanom, fyzickým osobám podnikateľom a právnickým osobám). Tento akt nemá účinky na riadenie spoločnosti a zakladanie subjektívnych práv a povinností osôb.

Z legislatívnych pravidiel vlády nevznikajú žiadne subjektívne práva ani povinnosti osobám stojacim mimo štruktúry štátnej správy, resp. výkonnej moci. Uznesenie vlády je iba aktom riadenia bez externých účinkov (Uznesenie Ústavného súdu SR, zo dňa 22.11.2012, sp. zn. II. ÚS 514/2012, Uznesenie Ústavného súdu SR, zo dňa 10.4.2008, sp. zn. III. ÚS 102/08).

DÔSLEDOK B1: NEPLATNOSŤ NÚDZOVÉHO STAVU „COVID-19“

Uznesenie vlády SR č. 587 zo dňa 30.9.2020, ktorým bol schválený návrh na vyhlásenie núdzového stavu nie je všeobecne záväzným právnym predpisom. Núdzový stav vyhlásený týmto uznesením nie je všeobecne záväzným voči

osobám (občanom, fyzickým osobám podnikateľom a právnickým osobám).

Štátne orgány argumentujú: Súlad vyhlásenia núdzového stavu s Ústavou SR potvrdil dodatočne i ústavný súd (Nález ÚS SR PL. ÚS 22/2020-104).

Ústavný rámec veci: Nález ústavného súdu má nižšiu právnu silu než má Ústava. Ak je spor, alebo pochybnosť o právnej otázke, platí Ústava, nie nález ústavného súdu. Nález ústavného súdu nie je právnym predpisom, je iba iným aktom vyhlasovaným v Zbierke zákonov (§ 13 písm. a) Zák. č. 400/2015 Z.z.), pričom **Ústava je najvyšším zákonom štátu a všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 1 ods. 1 Zák. č. 400/2015 Z.z.).**

Núdzový stav vyhlásený uznesením vlády nie je všeobecne záväznou skutočnosťou pre občanov, pretože uznesenie vlády nie je všeobecne záväzným právnym predpisom. Tým je iba **nariadenie vlády – čl. 120 ods. 1 Ústavy SR**, §1 ods. 1 Zák. č. 400/2015 Z.z. Podľa citovaného článku Ústavy môže vláda vykonať iný zákon (v danom prípade ústavný zákon č. 227/2002 Z.z. o núdzovom stave) iba **nariadením**. Nie uznesením. **Bodka.** (Uznesenie vlády o núdzovom stave má účinky nanajvýš voči orgánom štátnej správy, § 1aa Zák. č. 575/2001 Z.z.).

Vyhlásený núdzový stav de iure neplatí. Napriek citovanému ústavnému nálezu. To preto, že nie ústavný nález predpisuje pravidlá platnosti, účinnosti a záväznosti právnych aktov, ale Ústava. Ústavný nález nemá právnu silu negovať alebo ignorovať to, čo je dané v Ústave. Obdobne, ako pre platný rozvod manželstva zákon vyžaduje rozsudok a nie uznesenie. Ani záver ústavného nálezu o platnosti rozvodu na podklade uznesenia by nemal právnu silu „deklarovať“ takýto rozvod za platný. Platnosť a účinnosť právnych aktov je „fikcia práva“ spočívajúca na splnení alebo nesplnení podmienok daných právnym predpisom, v danom prípade Ústavou, č. 120 ods. 1, a nie záverov iných aktov, akým je ústavný nález.

Nález Ústavného súdu nie je viac než Ústava. Nález nie je právnym predpisom. Tým je iba Ústava.

DÔSLEDOK B2: NEPLATNOSŤ ZÁKAZU VYCHÁDZANIA

Podľa čl. 23 ods. 1 Ústavy SR: Sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje. Podľa čl. 23 ods. 3 Ústavy SR: Slobody podľa odsekov 1 a 2 môžu byť obmedzené **zákonom**. Podľa čl. 120 Ústavy SR: Na vykonanie zákona a v jeho medziach môže vláda vydávať **nariadenia**.

Sloboda pohybu a pobytu obmedzená Uznesením vlády je **nezáväzná. Uznesenie vlády nie je zákon!**

Vláda vykonáva zákon **nariadením** a nie uznesením.

KARTIČKA SLOBODY OD DR. KRAJNÍKOVEJ

C) VŠEOBECNE O NEPLATNOSTI VYHLÁŠOK ÚVZ a RÚVZ „COVID-19“

Úrad verejného zdravotníctva (ÚVZ) nie je ústredným orgánom štátnej správy ani ostatným ústredným orgánom štátnej správy.

ÚVZ nemôže preto vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, o čom svedčí samotný Zák. č. 355/2007 Z.z., ktorý mu nedáva osobitné splnomocnenie, dáva ho iba podľa § 62 Ministerstvu zdravotníctva.

Súčasne Zák. č. 400/2015 Z.z. neumožňuje tvorbu právnych predpisov podľa § 59b Zákona č. 355/2007 Z.z. a vyhlášku ako všeobecne záväzný právny predpis prikazuje vyhlasovať a uverejňovať v Zbierke zákonov, nie vo Vestníku vlády.

Zároveň Vestník vlády nie je publikačným nástrojom všeobecne záväzných právnych predpisov, a vo Vestníku vlády sa neuverejňujú predpisy ÚVZ ani RÚVZ.

Celý konštrukt vyhlášok ÚVZ a RÚVZ podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z. je v rozpore so Zákom č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a Zbierke zákonov, a tým v rozpore s Ústavou.

DÔSLEDOK C1: NEPLATNOSŤ PRÍKAZU NOSIŤ RÚŠKO

Povinnosti sa ukladajú **zákom**, čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR.

V zákonoch SR neexistuje povinnosť prekrytia dýchacích ciest.

Formulácia vo vyhláške „za účelom prekrytia dýchacích ciest“ nie je skutkovou podstatou § 48 ods. 4 písm. r) Zák. č. 355/2007 Z.z.

Vyhláška ÚVZ nie je zákon, a nemôže sama určovať „povinnosti“. Vyhlásenie vyhlášky vo Vestníku vlády je navyše všeobecne nezáväzné, pretože Vestník vlády nie je publikačným nástrojom všeobecne záväzných právnych predpisov. Vestník vlády nie je ani publikačným nástrojom pre ÚVZ.

Podľa zásady *nullum crimen sine lege* v zmysle **čl. 49 Ústavy SR**: Len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom, analogicky správnym deliktom, a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie. Ústava SR nepripúšťa, aby rozsah trestnej, analogicky priestupkovej zodpovednosti bol určovaný inak ako zákonom. **Je preto protiústavné, aby akýkoľvek orgán administratívne, dokonca trestne, stíhal niekoho na základe podzákonnej právnej normy, napr. vyhlášky.**

DÔSLEDOK C2: NETRESTNOSŤ PORUŠENIA KARANTÉNY

Zák. č. 355/2007 Z.z. nemá definíciu pojmu karanténa. Právne akty ukladajúce neurčitú povinnosť sú nulité.

S poukazom na § 3 ods. 6 Zák. č. 400/2015 Z.z. sa v právnom predpise musí vymedziť definícia príslušného pojmu, v danom prípade pojmu „karanténa“, obdobne, ako je vymedzený pojem „izolácia“ (§ 2 ods. 1, písm. m) Zák. č. 355/2007 Z.z.). Právny pojem, ktorý sa používa v zákone, nemožno definovať až vo vyhláške. Zák. č. 355/2007 Z.z. nemá definíciu pojmu „karanténa“. Vyhlášky síce ukladajú povinnosť karantény, avšak zákon nedefinuje, čo to karanténa je, k čomu slúži a ktorých osôb sa týka. Vyhlášky sú tak neurčité a nevykonateľné.

V súvislosti s § 163 a § 164 Trestného zákona, týkajúcich sa trestného činu šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby, určovala Vyhláška Ministerstva spravodlivosti č. 105/1987 Zb. choroby, ktoré sú považované za nákazlivé v zmysle Trestného zákona. V súčasnosti takáto vyhláška neexistuje, a žiaden právny predpis nedefinuje Covid-19 ako nákazlivú chorobu. Žiaden právny predpis nedefinuje Covid-19 ani ako chorobu. Covid-19 ako ochorenie v našom právnom poriadku neexistuje.

Podľa zásady *nullum crimen sine lege* v zmysle čl. 49 Ústavy SR: Len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie. Ústava SR nepripúšťa, aby rozsah trestnej zodpovednosti bol určovaný inak ako zákonom.

DÔSLEDOK C3: NEPLATNOSTI ZÁKAZU DEMONŠTROVAŤ

Čl. 28 ods. 1 Ústavy SR: Právo pokojne sa zhromažďovať sa zaručuje.

Uznesenie vlády zakazujúce sa pokojne zhromažďovať nie je všeobecne záväzným právom predpisom. Uznesenie vlády je interným aktom na úseku vlastnej činnosti štátnej správy. Nemá externé účinky voči subjektívnym právam a povinnostiam občana.

Čl. 37 ods. 1 Ústavy SR: Každý má právo **sa slobodne združovať** s inými na ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov.

Čl. 51 ods. 2 Ústavy SR: Podmienky a rozsah obmedzenia základných práv a slobôd a rozsah povinností v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu ustanoví ústavný zákon.

Žiaden zákon nezakazuje slobodné združovanie sa za účelom hospodárskych a sociálnych záujmov.

DÔSLEDOK C4: NEZÁKONNOSŤ PODMIENKY ZDRAVOTNÉHO PREUKAZU PRE VSTUP SLOVENSKEHO OBČANA NA ÚZEMIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čl. 23 ods. 4 Ústavy SR:

Každý občan má právo na **slobodný vstup** na územie Slovenskej republiky. Občana nemožno nútiť, aby opustil vlasť, a nemožno ho vyhostiť.

Každý slovenský občan má právo na slobodný vstup na územie Slovenska. Bez Kladenia mu akýchkoľvek sanitárnych, zdravotných a iných podmienok. Toto právo občana nemožno obmedziť ani modifikovať zákonom, nielo „Covidovou vyhláškou“.

D) AKO VYPOVEDAŤ PRI PREDVEDENÍ alebo ZADRŽANÍ „COVID-19“

Treba sa držať vyššie uvedených právnych stanovísk.

Pokiaľ sa dotknutá osoba domnieva, že neporušila zákon, vo všeobecnosti treba podať výpoveď v znení: „neporušil/a som žiaden zákon a žiadam byť okamžite prepustený/á na slobodu“. Ďalej je treba nechať pracovať policajtov, a nevpovedať nič (na doplnenie výpovede je vždy dost času po porade s Vaším právnikom). Po skončení výsluchu si treba žiadať rovnopis (t.j. originál) zápisnice podpísanej príslušnými osobami (každá osoba má právo na rovnopis listiny ňou podpísaného úkonu, ktorý učinila). Celý úkon si treba nahráť na príslušné zariadenie. Zákon to nezakazuje, naopak, pre osobu platí čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, že čo nie je zakázané, to je dovolené. Prípadný zákaz nahrávania žiadajte zaprotokolovať do zápisnice aj s poukazom na ustanovenie zákona, podľa ktorého nemôžete nahrávať svoj vlastný výsluch. Tu platí čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, že štátny orgán môže konať a zakázať iba to, čo mu zákon dovolí. Nič viac! (Materiálny princíp právneho štátu – máte to uvedené vyššie). Navyše je to Vaša výpoveď, nikoho súkromie a zásah do jeho práv tým neohrozujete. To, čo hovoríte na výsluchu môžete vyrozprávať kde chcete a komu chcete. Potom odporúčam kontaktovať právnika.

E) ZHRNUTIE COVID-19

PREDMETNÉ Uznesenia vlády SR a vyhlášky ÚVZ a RÚVZ nie sú všeobecne záväzné právne predpisy.

Nikto nie je povinný ich dodržiavať.

Ich vydávanie a vynucovanie je trestným činom verejných činiteľov. Počnúc ich predkladateľmi, schvaľovateľmi, vykonávateľmi, nariaďovateľom vyhlášok, cez ich vynucovateľov – policajtov, administratívnych pracovníkov ukladajúcich pokuty, sudcov ukladajúcich tresty ako aj odmietajúcich oprávnené nároky poškodených subjektov, až po posledný článok v tomto reťazci štátnych orgánov brániacich výkonu základných práv a slobôd v súvislosti s týmito nezákonnými aktmi.